Opieka nad zwierzętami

Jak postępować w sprawach związanych z decyzjami o tymczasowym odbiorze zwierząt w przypadkach znęcania się nad zwierzętami? Zdarzenia na drogach z udziałem dzikich zwierząt. Omówienie procesu adopcyjnego.

Wideoszkolenie skierowane do pracowników wydziału ochrony środowiska w urzędach miast i gmin, zajmujących się zgłoszeniami dotyczącymi bezdomnych i dzikich zwierząt oraz zwierząt niewłaściwie traktowanych.

Dowiedz się, jak zgodnie z przepisami zapewnić zwierzętom właściwe warunki i uniknąć naruszenia ustawy o ochronie zwierząt!

Zapewnienie odpowiedniej opieki zwierzętom należy do jednych z najbardziej problematycznych zobowiązań każdej gminy. Na wideoszkoleniu omówimy codzienne kłopoty związane z dzikimi i bezdomnymi zwierzętami po wypadkach. Dowiedzą się również Państwo, jakie działania może podjąć gmina w celu zapobiegania bezdomności wśród zwierząt. Podpowiemy, jak pozyskać fundusze, stworzyć roczny program opieki nad zwierzętami, a także jakie są kompetencje gminy w zwalczaniu chorób zakaźnych wśród zwierząt Uwaga! Decydując się na udział w tym wideoszkoleniu otrzymują Państwo 7-dniowe darmowe konsultacje po wideoszkoleniu, podczas których jest możliwość zadawania dodatkowych pytań, otrzymania przydatnych porad, rozwiązania sytuacji problemowych z codziennej pracy oraz skorzystania z bogatej wiedzy eksperckiej

W programie m.in.:

- Kto udziela pomocy psu, który został potrącony przez samochód? Czy gmina pokrywa koszty leczenia? Czy sprawca powinien pokryć koszty?
- Czy można dostać dofinansowanie na sterylizację psów i kotów dla gminy?
- Czym kierować się przy rozdawaniu karmy? Czy może to być stała ilość, bez względu na liczbę kotów pozostających pod opieką? Jaka ilość karmy przypada na kota?
- Czy kwestie odbierania zgłoszeń po godzinach, w nocy lub w weekend, można określić w corocznym programie opieki, aby móc się na niego później powołać?
- Czy w przypadku telefonicznego zgłoszenia przez mieszkańca informacji o rannym albo padłym zwierzęciu, pracownik gminy powinien najpierw sam pojechać w teren i to zweryfikować przed zgłoszeniem tego firmie, z którą ma podpisaną umowę?
- Kiedy gmina jest właścicielem psa?
- Kot przybłąkał się do mieszkanki, która go karmiła i poiła. Kot przebywał na jej posesji przez tydzień. Po tym czasie mieszkanka stwierdziła, że przybłąkany kot nie dogaduje się z jej kotem. Czy tę mieszkankę należy traktować jako właścicielkę przybłąkanego kota, ponieważ przez pewien czas się nim zajmowała? Czy to nadal kot bezdomny?

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatnich szkoleń:

- Czy schronisko może odmówić przyjęcia chorego wolno żyjącego kota?

- Co w przypadku, gdy mieszkaniec zgłasza, że obok jego posesji przebywa dzikie zwierzę?
- Ile powinno odbyć się straszeń w skutecznym przeprowadzeniu akcji straszeń ptaków?
- Co, jeżeli na terenie gminy nie ma lecznicy całodobowej?
- Czy gmina musi mieć podpisaną umowę z gabinetem weterynaryjnym na leczenie i sterylizację kotów wolno żyjących? Czy opiekunowie społeczni we własnym zakresie wykonują zabiegi u swoich weterynarzy, a następnie zwracają się z FV o zwrot kosztów?
- Co zrobić w przypadku, gdy gmina nie jest w stanie zapewnić całodobowego odławiania zwierząt bezdomnych, jeżeli nikt nie chce świadczyć takiej usługi i nie ma straży gminnej, Policja omawia pomocy, a schronisko nie transportuje zwierząt?
- Czy jest przepis regulujący interwencję gminy ws. martwego dzikiego zwierzęcia znajdującego się na prywatnej posesji?
- Co zrobić, gdy schronisko odmawia przyjęcia chorego bezdomnego kota (ma zaropiałe oczy i problemy z łapą)?
- Czy gmina powiadamia sąd o tym, że umieściła psa w schronisku?
- Czy gmina może wystąpić do sądu o spadek po zmarłym właścicielu 4 psów, których rodzina nie przygarnęła?
- Czy zawiadomienie o odbiorze psa uruchamia procedurę wydania decyzji na czasowe odebranie psa?
- Jeżeli policja przeprowadziła interwencję, w wyniku której odebrano psa właścicielowi, to czy gmina ma obowiązek odbioru psa od policji i umieszczenia go w schronisku?
- Co zrobić z czipem u zmarłego zwierzęcia? Czy ma ktoś możliwość wyrejestrowania zwierzęcia z bazy?
- W jakim okresie powinno się wydawać karmę dla kotów wolno żyjących?
- Czy jest określona dopuszczalna ilość psów w jednym kojcu w schronisku?
- Czy gmina może mieć jakiś wpływ na hodowców gołębi, jeżeli osoby mieszkające blisko gołębników wnoszą skargi na hałas i brud?
- Co w przypadku, gdy mieszkanka chce, aby gmina zajęła się wypłoszeniem wron siwych, które niszczą okna i karoserię samochodów?
- Co w sytuacji, gdy pies został odebrany przez policję i PIW, a gmina dowiedziała się o tym fakcie, gdy pies przebywał już w schronisku?
- Przypadek: gmina podpisała umowę z tzw. hyclem, który na podstawie zawartych umów przekazuje odebrane / wyłapane psy do schroniska. Czy można kontrolować schronisko?
- Przypadek: mieszkaniec posiada na swojej działce 10 kotów – cztery właścicielskie, a reszta wolno żyjące lub dochodzące. Mieszkaniec twierdzi, że są to koty bezdomne, częściowo dzikie i jedynie przychodzą zjeść, spać i uciekaj. Twierdzi także, że koty są co jakiś czas podrzucane na jego posesję, a on jedynie pomaga im poprzez dokarmianie. Mieszkańcy nieruchomości skarżą się, że zwierzęta chodzą po ich posesji oraz załatwiają swoje potrzeby fizjologiczne na ich posesję, a także utrudniają codzienne funkcjonowanie, ponieważ kotów jest coraz więcej. Zwierzęta wchodzą również do domu oraz innych pomieszczeń. Jak rozwiązać problem sąsiadów? Co zrobić w przypadku, gdy dziki podchodzą do zabudowań mieszkalnych niszcząc przydomowe trawniki i stwarzają zagrożenie dla ludzi i zwierząt domowych? Nie ma organizacji społecznych, brak współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za dzikie zwierzęta.
- Kto potwierdza dobrostan psa przed odebraniem?
- Co zrobić w przypadku, gdy mieszkaniec przyszedł do urzędu gminy, aby odłowić bezdomne koty, które dokarmia na swojej posesji?
- Czy pracownik gminy powinien wejść na działkę prywatną w celu dokarmiania kotów wolno żyjących przebywających na działce niezamieszkałej w przypadku, gdy działka jest ogrodzona i zamknięta?

- Jeżeli znamy historię psa oddanego do schroniska (jest zdrowy, ma książeczkę, szczepienia, jest zaczipowany i wysterylizowany), to czy po zrzeczeniu się przez właściciela praw konieczne jest poddanie psa kwarantannie?
- Czy gmina może ponosić koszty leczenia kotów wolno żyjących?
- Jeżeli kot sam podchodzi, daje się pogłaskać i łatwo go złapać, to czy można go uznać za wolno żyjącego?
- Kto i w jaki sposób ma odłowić koty wolno żyjące do sterylizacji?
- Czy opiekun kotów wolno żyjących ma prawo domagać się od gminy karmy najwyżej jakości?
- Czy uregulowanie dokarmiania kotów wewnętrznym regulaminem przez zarządzenie wydane przez wójta jest dobrą formą?
- Przypadek: odbyła się licytacja komornicza. Zlicytowany były właściciel posesji ma 5 psów i 4 koty. Od 1 stycznia będzie mieszkał w bloku tymczasowym, do którego zwierząt nie zabierze. Kto odpowiada za zwierzęta?
- Co zrobić w przypadku, gdy mamy opinię RIO, że dzikie zwierzęta są własnością Skarbu Państwa i nie możemy finansować zajmowania się na terenie gminy, a jednocześnie powiat zwraca się do gminy o zrobienie porządku z przebywającymi na terenie gminy lisami?
- Co zrobić w przypadku, gdy na terenie gminy i w ościennych gminach nie ma lekarza weterynarii, który zajmuje się dzikimi zwierzętami, a żadna z dostępnych lecznic nie chce podpisać umowy na opiekę nad dzikimi zwierzętami?
- Z jakiej ustawy wynika, że gmina ma złapać dzikie zwierzę z prywatnej posesji?
- Kto poniesie odpowiedzialność za pogryzienie mieszkańca przez dzikie zwierzę na terenie miasta?
- Czy gmina musi mieć zawartą umowę na transport dzikich zwierząt do lecznicy?
- Przypadek: niedaleko sklepu na wiosce biegają małe pieski. Właścicielka sklepu twierdzi, że mają one właściciela, ale są bardzo zaniedbane. Co można z tym zrobić?

Bezdomne zwierzęta. Jakie gmina może podjąć działania w celu zapobiegania bezdomności wśród zwierząt?

- Jeżeli w zatwierdzonym i uchwalonym programie opieki nad zwierzętami, zaplanowane środki na realizację zadań skończyły się i należy wydatkować dodatkowe fundusze, to czy wiąże się to ze zmianą programu i ponownym zaopiniowaniem i uchwaleniem programu?
- Kiedy zmienić status zwierzęcia bezdomnego na zwierzę domowe?
- Po czym można stwierdzić, że pies jest bezpański bądź nie?
- Kiedy gmina ma prawo powiedzieć, że dana osoba stała się już prawomocnym właścicielem psa?
- Czy można skrócić proces adopcyjny?
- Jak powinna postąpić gmina, jeśli do mieszkańca przybłąkał się pies z obrożą, co może świadczyć, że ma właściciela, ale nie wiadomo, kto nim jest. Czy gmina musi przejąć psa i oddać go do schroniska?
- Czy gdy w momencie szukania właściciela pies będzie pozostawał u mieszkańca, do którego się przybłąkał, fundacje ochrony zwierząt mogą gminie zarzucić, że źle postępuje?
- Wyłapywanie zwierząt. Czy należy ogłosić termin wcześniej czy można działać od razu? Ustawa mówi, że przed wyłapywaniem zwierząt należy ogłosić termin wyłapywania
- Jak postępować z bezpańskimi zwierzętami (psy, koty) żyjącymi na działkach ogrodowych?
- Czy gmina powinna kontrolować wszystkie psy, które idą ze schroniska do adopcji, czy tylko te, które znalazła?
- Kto ma zajmować się psami, które przebywają przy drogach?
- Jak ma reagować gmina na notorycznie biegające po ulicy psy właścicielskie?

- Kto jest zobowiązany do przyjmowania i przekazywania zgłoszeń po godzinach pracy?
- Co w przypadku psów szczekających zwłaszcza nocami?
- Właściciel psa jest w areszcie, kto ma się zająć psem?
- Co w sytuacji, gdy mieszkaniec posiada charta lub psa z listy ras niebezpiecznych bez zezwolenia
- Czipowanie psów - dofinansowanie
- Czy jest jakiś określony czas, który musi minąć, aby można było przekazać psa bezdomnego nowemu właścicielowi (na wypadek, gdyby miał się zjawić stary właściciel)?
- Jak wprowadzić program czipowania w gminie?
- Czy czipowanie może być ujęte w usługach weterynaryjnych, w projekcie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi?
- Czy do każdego skierowania na sterylizację lub kastrację psa bezdomnego, mającego nowego właściciela z terenu gminy, należy podpisać umowę adopcyjną, jeżeli właściciel przyszedł po 3 miesiącach od momentu przygarnięcia psa z terenu gminy?
- Właściciel przygarnął błąkającego się psa przed zgłoszeniem go przez gminę do schroniska i chce, aby gmina pokryła koszty sterylizacji na podstawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Czy właściciel musi podpisać umowę adopcyjną lub oświadczenie o przygarnięciu, czy wystarczy, że jest on, tzw. samozwańczym, nowym właścicielem?.

Odławianie bezpańskich psów i znęcanie się nad zwierzętami

- Szukanie właściciela i obciążanie go w przypadku znalezienia. Omówienie protokołów
- Odławianie zwierząt po godzinach pracy oraz w weekend. Jakie działania należy podjąć? (Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt, jest wyznaczona osoba, która całodobowo przyjmuje zgłoszenia, np. o rannym zwierzęciu. Ta osoba jednak po przyjęciu takiego zgłoszenia często nie może nic zrobić, ponieważ np. weterynarz nie może przyjechać. Pojawia się skarga na gminę, że nic w danej sprawie nie zrobiła. Dodatkowo często występuje problem znalezienia lecznicy bądź weterynarza, który zechce podpisać umowę z gminą na całodobową gotowość)
- Czy urzędnik ma prawo wejść na posesję i sprawdzić, czy ma miejsce znęcanie się nad zwierzęciem?
- Czy można zawrzeć w umowie kary za zwłokę dot. terminu wyłapania?
- Patrol interwencyjny odebrał psa właścicielowi. Gmina wydała decyzję o odbiorze psa. SKO utrzymało w mocy decyzję. Postępowanie toczy się kilka lat, pomimo że pies już nie żyje. Co zrobić w tej sytuacji?
- Czy organizacja musi zgłosić spisanie z właścicielem zrzeczenie się praw do psa? Czy musi wszcząć postępowanie?
- Otrzymaliśmy wniosek organizacji, która zajmuje się ochroną zwierząt o wydanie decyzji o odebraniu kota, ponieważ właściciel znęcał się nad nim - trzymał 3-miesięcznego kota na smyczy. Kot został odebrany przez organizację. Jaka powinna być teraz procedura z urzędu?
- Wpłynęło do gminy zgłoszenie od osoby, która podejrzewa, że pies jest zaniedbany, bo jest chudy. Czy w takim przypadku gmina powinna interweniować?
- Jeśli podczas sprawdzenia przez pracownika gminy warunków utrzymywania psa, ten wygląda zdrowo, ma dostęp do wody, łańcuch ponad 3m i szczepienie, ale blisko budy i miejsca utrzymywania jest duży bałagan (śmieci, złom) i właściciel oświadcza, że z racji nieogrodzonej posesji pies nie jest spuszczany z łańcucha, a po wezwaniu do uprzątnięcia bałaganu w okolicy budy w wyznaczonym terminie nie zastosuje się do tego, to czy jest to powód do odebrania psa? Jeśli nie, to w jaki sposób można wpłynąć na właściciela w sprawie poprawy tych warunków?
- Mieszkanka dzwoni i skarży się na sąsiadkę, że zaniedbuje psa. Wizja lokalna była robiona dwa razy,

za każdym razem w obecności policji i pracownika inspekcji weterynaryjnej. Nie stwierdzono zaniedbań, pies jest w znakomitej formie. W jaki sposób można obciążyć dzwoniącą mieszkankę za bezpodstawne wzywanie służb?
- Czy osoba, która zajmuje się odławianiem zwierząt musi spełniać jakieś warunki?
- Czy w przypadku odbioru zwierząt przez gminę należy zawiadomić prokuraturę decyzją?
- Czy decyzję administracyjną o odbiorze zwierzęcia należy przekazać powiatowemu lekarzowi weterynarii?
- Co w sytuacji, gdy właścicielowi zostaną odebrane psy w trybie k.p.a.?
- Na czyj koszt powinny zostać oddane psy do schroniska, które wcześniej przebywały u mieszkańca?
- Gmina wydała decyzję o odebraniu psów i wszczęła postępowanie o ustalenie kosztów, jednak nie może uzyskać żadnych dokumentów stwierdzających poniesione koszty przez organizację, która odebrała psy. Jak gmina ma określić poniesione koszty?
- Pies, który ma właściciela błąka się po wsi. Właściciel wielokrotnie był napominany przez gminę o obowiązku trzymania psa na swojej posesji, ale bezskutecznie. Pies w opinii mieszkańców jest głodny. Jak zareagować w takiej sytuacji?
- Czy gmina może oddać do adopcji psa, który ma właściciela, jednak ten nie opiekuje się nim i nie chce zrzec się praw do zwierzęcia?
- Czy zgłoszenia dot. znęcania powinna odbierać gmina, czy kierować je do straży bądź policji?
- Jak postępować w przypadku zgłoszenia o odebraniu zwierzęcia w trybie art. 7 ust. 3 przez organizację, która następnie odmawia dokonywania wyjaśnień, zasłaniając się dobrem toczącego się postępowania karnego? Jak wyegzekwować jakiekolwiek dokumenty od organizacji?
- Czy zrobić, gdy policja kieruje do gminy osobę zgłaszającą im informacje o błąkającym się psie i wskazuje dane właściciela?

Zwierzęta agresywne i rasy psów niebezpiecznych

- Kto ma się nimi zajmować, jeśli są nieodłowne?
- Jak postępować w przypadku agresywnego psa, który wyszedł poza posesję i stanowi zagrożenie; nie ma właściciela, mieszkańcy dzwonią do gminy i żądają interwencji a to zadanie policji?
- Pies rasy mieszanej, który wygląda jak pies rasy niebezpiecznej- jak właściciel powinien udowodnić, że jest to mieszaniec?
- Jak powinno przebiegać postępowanie karne i administracyjne w przypadku decyzji o tymczasowym odebraniu zwierzęcia właścicielowi? Co robić w przypadku, kiedy nakłada się jedno postępowanie na drugie?
- Dyżurny policji zadzwonił do urzędu z informacją, że mieszkaniec zgłosił na policję watahę psów. Policja prosiła o sprawdzenie, czy urząd ma obowiązek dokonania oględzin i wykonania zdjęć dowodowych. Czy musimy poinformować policję o zaistniałym stanie faktycznym?
- Co zrobić, gdy policja dzwoni do urzędu i domaga się interwencji w celu przejęcia psów biegający po drodze?
- Mieszkaniec zgłosił do urzędu, że wataha 5 psów zagryzła mu w nocy kilka owiec. Nakazał jednocześnie wyłapanie tych psów, które pojawiają się głównie w porach nocnych. Czy sprawę powinien zgłosić do gminy, czy na policję?
- Jak wykreślić psa z listy psów agresywnych w przypadku zgonu zwierzęcia? Czy trzeba wydać decyzję o wykreśleniu zwierzęcia z bazy? Czy gmina musi prowadzić taką bazę?
- Kiedy gmina jest właścicielem psa?
- Jak gmina powinna zareagować w sytuacji, gdy mieszkaniec zgłasza, że po drodze gminnej często

biegają psy, które wychodzą z posesji mieszkańców?

- Co w przypadku, gdy mieszkaniec zgłasza, że psy sąsiada głośno szczekają i mu to bardzo przeszkadza, w szczególności nocą? Sąsiad ma kilka psów. Co gmina powinna zrobić w takiej sytuacji?
- Mieszkaniec gminy ma kilkanaście psów. W dzień bardzo przeszkadzają, ponieważ uporczywie szczekają. Czy w takiej sytuacji zasadne jest wezwanie patrolu policji? Nie każda gmina ma straż miejską, a policja notorycznie dzwoni do pracownika urzędu. Operator numeru 112 zaleca osobie zgłaszającej kontakt z urzędem nawet w niedziele o godzinie 23. Mieszkaniec gminy zgłasza na policję bezdomne zwierzę po godzinach pracy urzędu. Policja dzwoni na prywatny numer pracownika urzędu przekazać zgłoszenie w celu przekazania zgłoszenia do schroniska. Czy pracownik ma obowiązek po godzinach pracy odbierać telefon i przyjmować zgłoszenia? Dzwonią w weekendy i święta. Czy powinna być wyznaczona osoba z urzędu w celu przyjmowania takich zgłoszeń po godzinach pracy urzędu?
- Właściciel psa został zatrzymany przez policję i obecnie przebywa w areszcie. Kto powinien się zająć psem w takiej sytuacji?
- Policja nie zabezpieczy psa do momentu przyjazdu pracownika schroniska to są problemy większości gmin
- Co w sytuacji, gdy Stowarzyszenia Pomocy Hartom powiadamia gminę, że prawdopodobnie mieszkaniec wsi posiada psa rasy hart bez wymaganego zezwolenia?
- Czy użycie dmuchawki do chwilowego uśpienia agresywnego psa wymaga obecności weterynarza?
- Czy można w jakiś sposób zmusić właściciela psów do ich sterylizacji? Problem trwa od kilku lat i zwierzęta rozmnażają się w niekontrolowany sposób. Mieszkańcy skarżą się na właściciela psów, ponieważ w ogóle się nimi nie zajmuje i niejednokrotnie włóczą się po wsi głodne.
- Co w sytuacji, gdy mieszkaniec zgłasza, że pod jego posesją siedzi pies od 5 miesięcy. Ciągle wchodzi na posesje na noc i podjada jedzenie psom właściciela. Na pytanie, dlaczego od razu nie zgłosił, że jest pies wymagający pomocy nie umiał odpowiedzieć. Tłumaczył się, że to na pewno nie jest jego pies, choć sam wchodzi na jej posesję. Czy sprawą powinna zająć się gmina?
- Jak gmina powinna zareagować w sytuacji, gdy mieszkaniec zgłasza, że po drodze gminnej często biegają psy, które wychodzą z posesji mieszkańców?

Zwierzęta wolno żyjące (koty) i sterylizacja

- Czy koty na pewno są zwierzętami wolno żyjącymi, czy bezdomnymi, jaka jest właściwa interpretacja ustawy o ochronie zwierząt?
- Ranne koty wolno żyjące – co z nimi robić, jeśli mieszkańcy oczekują tego od gminy?
- Cmentarz dla zwierząt – na terenie gminy w miejscowych planach nie zostały ujęte takie miejsca, ale pojawiają się takie pytania ze strony mieszkańców; co brać pod uwagę planując takie miejsce?
- Czy można dokarmiać koty czy nie? Jakie postępowanie należy stosować wobec takiego zachowania?
- Jan Kowalski znalazł kota i chce go wysterylizować. Czy gmina może ponosić koszty za sterylizację?
- Co w przypadku, gdy mieszkaniec wystosował pismo z prośbą o wyłapanie 7 kociąt wolno żyjących i sterylizację 3 kotek dzikich, które znajdują się w budynku gospodarczym, stanowiącym jego własność? Kocięta chce oddać do adopcji, a 3 kotki mogą zostać po sterylizacji w budynku gospodarczym
- Czy wyłapywaniem zwierząt może zajmować się pracownik gminy, jeżeli w umowie ze schroniskiem nie ma wyłapywania zwierząt? Czy musi być do tego wyspecjalizowana firma?
- Kot przybłąkał się do mieszkanki, która go karmiła i poiła. Kot przebywał na jej posesji przez tydzień.

Po tym czasie mieszkanka stwierdziła, że przybłąkany kot nie dogaduje się z jej kotem. Czy tę mieszkankę należy traktować jako właścicielkę przybłąkanego kota, ponieważ przez pewien czas się nim zajmowała? Czy to nadal kot bezdomny?
- Gmina dostała zgłoszenie, że na osiedlu mieszkaniowym podtruwane są wolnożyjące koty. Jeden z nich jest w złym stanie, natomiast dwa pozostałe są padłe. Czy sprawę należy zgłosić do inspekcji i na policję?
- W jaki sposób weryfikować rzeczywistą liczbę kotów zgłoszonych przez karmiciela, który jest zarejestrowany?
- Jaka jest podstawa prawna tego, że właściciel musi udostępnić inne miejsce dokarmiania?
- Jak postąpić w przypadku zgłoszenia, że sąsiadka przeszkadza mieszkance w dokarmianiu kotów wolno żyjących, np. przewraca miski, niszczy jedzenie itp. Co można zrobić w takiej sytuacji?

Zdarzenia z dzikimi i bezdomnymi zwierzętami na drogach

- Sarna odpoczywała przy drodze, ale zagrażała bezpieczeństwu kierowców. Kto jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo i usunięcie zwierzęcia z drogi?
- Dzikie, żywe, zwierzęta (bedące też pod opieką Skarbu Państwa) potrącone przez pojazdy. Kto powinien się zająć takim zwierzęciem?
- Wykonawca zajmujący się dzikimi i bezdomnymi zwierzętami po wypadku. Jak powinno się egzekwować taką osobę/firmę? Na co gmina powinna zwracać uwagę przy wyborze takiego wykonawcy? Czy muszą być jakieś wymagania?
- Czyim obowiązkiem jest usunięcie z drogi zwłok
    - dzikiego zwierzęcia?
    - bezdomnego zwierzęcia?
    - oraz zwierzęcia gospodarskiego, które znajdują się na prywatnej nieruchomości, położonej na obszarze gminy? Czy zadaniem gminy jest zapewnienie utylizacji i usunięcia tych zwłok?
- Jak traktujemy psa biegającego po jednej z ulic, jeśli w jednej nieruchomości został nakarmiony, na drugiej spał, a na trzeciej bawiły się z nim dzieci?
- Czy w przypadku telefonicznego zgłoszenia przez mieszkańca informacji o rannym albo padłym zwierzęciu, pracownik gminy powinien najpierw sam pojechać w teren i to zweryfikować przed zgłoszeniem tego firmie, z którą ma podpisaną umowę?
- Kto zajmuje się padłym, dzikim zwierzęciem, jeżeli znajduje się ono na prywatnej posesji?
- Czy gmina zajmuje się usunięciem padłej sarny z prywatnej działki?
- Zgłoszono, że pies uległ wypadkowi. Po badaniu lekarz weterynarii stwierdził, że pies ma chorą wątrobę i nerki oraz ciało obce w żołądku. Czy bardziej humanitarne jest uśpienie go czy leczenie?
- Które ministerstwo zwraca koszty związane ze zwierzętami dzikimi?
- Kto powinien zająć się rannym zwierzęciem w przypadku, gdy miasto nie jest na prawach powiatu? Jest urząd miasta i starostwo?
- Kto ponosi koszty utylizacji zwłok dzikiej zwierzyny z terenu osoby fizycznej np. pola?
- Czy ranne dzikie zwierzę, znajdujące się na terenie leśnym, należy zgłosić do nadleśnictwa? A z terenu OHZ (łąki, pola) do łowczego?

Dzikie zwierzęta na terenie miasta

- Jaki jest zakres kompetencji gminy, w związku z opieką nad zwierzętami dzikimi? Kto odpowiada za

dzikie zwierzę, które wyszło z lasu?
- Wściekły lis obok zabudowań - kto ma go odstrzelić - policjant czy myśliwy?
- Na terenie ogródków działkowych w granicach miasta, w pomieszczeniu gospodarczym przebywają szopy pracze. Nie stwarzają zagrożenia jednak działkowicze obawiają się ich. Jakie można podjąć działania w celu pozbycia się ich? Na jakich podstawach prawnych? Co zrobić z szopem po odłowieniu?
- Gdzie ewentualnie można się ubiegać o pomoc, gdy na prywatną nieruchomości wtargnie dzik lub sarna i ma problem z wydostaniem (koło łowieckie oraz leśniczy umywają ręce)?
- Co gmina powinna lub może zrobić z dzikim ptakiem, np. ze złamanym skrzydłem, znalezionymi przez mieszkańca pisklętami? Co, gdy zostaną one dostarczone przez znalazców do przychodni weterynaryjnej, straży miejskiej? Po czyjej stronie leżą koszty leczenia takich zwierząt (gmina, skarb państwa, inne fundusze)? Czy weterynarz może sam wypuścić takie zwierzę czy też musi przekazać np. do leśnego pogotowia, czy w ogóle podejmować się leczenia np. rannych ptaków?
- Zaskroniec - czy gmina ma obowiązek go zabierać?
- Postępowanie ze żmijami
- Gdzie mieszkańcy mają zgłaszać się w przypadku szkód wyrządzonych przez dziki? Do koła łowieckiego?
- Czy każde dzikie zwierzę (dzik, lis, ptak, sarna itp.), które zostało ranne bądź znalezione bezradne np. pisklęta, na terenie miasta (nie licząc rannych w wypadkach drogowych zarządzanych np. przez powiat czy województwo) musi uzyskać pomoc od gminy?
- Ustawa nie obejmuje kwestii odszkodowań dotyczących szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie na terenie zurbanizowanym, jest tylko zapis o szkodach na terenie rolnym, np. dziki wychodzą do miasta, ryją trawniki, co staje się problem gminy, ale zwierzęta podlegają pod opiekę nadleśnictwa. Jak postępować w takich przypadkach, na kim spoczywa odpowiedzialność prawna i finansowa? Czy na pewno dokarmianie dzikich zwierząt może rozwiązać ten problem?
- Dzikie ptaki i zwierzęta żywe, zdrowe - ktoś znajduje takie zwierzę i co dalej, kto kogo ma powiadomić (czy koło łowieckie powinno się tym zainteresować, czy tylko urząd sam powinien rozwiązać problem)?
- Kto ponosi odpowiedzialność i koszty transportu chorego ptaka? Mieszkaniec gminy przygarnął myszołowa i opiekował się nim, ale ptak chorował, więc należało przewieźć go do ośrodka, który przejąłby nad nim opiekę i leczenie; osoba, która przygarnęła ptaka uważała, że to gmina powinna zająć się transportem do ośrodka. Co w takiej sytuacji? Czy ptakiem powinna zająć się jednostka państwowa (RDOŚ, starostwo powiatowe) czy gmina?
- Kto ma schwytać nietoperza, który wleciał do czyjegoś mieszkania – czy gmina powinna płacić weterynarzowi za dwutygodniowy pobyt nietoperza na obserwacji w przychodni?
- Jak wytłumaczyć mieszkańcom, że odstraszanie szpaków hałasem jest zabronione, gdyż ptak ten jest pod ochroną; jak ich przekonać, że powinni zamówić sokolnika, żeby odstraszyć szpaki ptakiem drapieżnym?
- Gniazda bocianie zagrażające bezpieczeństwu, np. umiejscowione na kominie bądź dachu „rozlatującym się" – czy mieszkaniec ma się ubiegać o pozwolenie rozebrania takiego gniazda, czy gmina sama ma obowiązek się tym zająć?
- Gołębie – jak radzić sobie ze skargami mieszkańców, dotyczącymi tych ptaków, skoro nie jest to problem gminy, gdyż gołębie nie są ptakami gospodarskimi ani domowymi?
- Jak reagować, gdy mieszkańcy zgłaszają, że dziki wchodzą na ich działki? Czy należy zgłosić to do koła łowieckiego?
- Czy problem dużej populacji dzików zgłaszamy do koła łowieckiego? Co w przypadku, jeśli na terenie

gminy nie ma koła, komu to zgłaszamy?
- Komu zgłosić, że w pustostanie zalęgły się lisy?
- Czy gmina ma kompetencje do przyjmowania zgłoszeń dotyczących szkód, wyrządzanych przez bociany oraz co zgłoszeniami dotyczących usunięcia gniazd?
- Czy o obecności zaskrońca na prywatnej posesji można poinformować RDOŚ i zlecić jego odbiór przez dzikie pogotowie?
- Mieszkańcy zgłaszają rannego ptaka albo pisklęcia, które wypadło z gniazda. W gminie nie ma pogotowia ds. zwierząt ani straży. Co zrobić w takim przypadku?
- Mieszkaniec zgłasza, że jakiś ptak siedzi od wczoraj na drzewie i nie odlatuje. Mieszkaniec podejrzewa, że ptak jest ranny i nie może odlecieć. Czy gmina musi interweniować?
- Jak postępujemy w sytuacji, gdy dowiadujemy się, że po stawie pływają młode łabędzie i znaleziono martwą matkę? Mieszkańcy nalegają, aby zabrać łabędzie z tego stawu. Czy gmina powinna interweniować w tej sprawie?
- Jaka jest procedura wystąpienia o zwrot kosztów utylizacji padłego dzikiego zwierzęcia? Czy taki wniosek należy kierować do starostwa?
- Jeśli ze względu na upał w stawie gminnym padły ryby, to koszty utylizacji ponosi gmina? Czy można starać się o zwrot kosztów? Staw oraz działka należy do gminy.
- Co zrobić w sytuacji, gdy mieszkaniec zgłasza, że w nocy jakieś zwierzę zagryzło mu 2 barany? Jak gmina powinna zareagować w tej sytuacji?
- Jak pomóc rolnikowi, którego pole zostało zalane przez wodę z rowu melioracyjnego, bądź rzeki, na której bobry zbudowały tamy? Pomimo rozbiórek i odstrzałów po zezwoleniu, bobry budują tamę od nowa
- Jak zareagować w sytuacji, gdy młody bocian wypadnie z gniazda?
- Czy wniosek o zwrot kosztów utylizacji dzikiej zwierzyny właściciel nieruchomości może złożyć bezpośrednio w nadleśnictwie?
- Czy w przypadku odbioru rannego dzikiego zwierzęcia z terenu będącego własnością nadleśnictwa, to nadleśnictwo będzie ponosiło koszty utrzymania zwierzęcia w ośrodku rehabilitacji dzikich zwierząt i będzie mogło ubiegać się o refundację poniesionych kosztów? Czy to gmina będzie ponosiła te koszty?

Zwierzęta gospodarskie

- Afrykański Pomór Świń - dostosowywanie się do obostrzeń i omówienie tematu
- Zwalczanie chorób zakaźnych wśród zwierząt - kompetencje gminy
- Co w przypadku śmierci właściciela gospodarstwa, który nie ma potomstwa? Siostra dostała w spadku gospodarstwo, ale chce, żeby gmina się tym zajęła. Czy gmina powinna pomóc w takiej sytuacji? Czy gmina ma prawo się tym zajmować?
- Co w przypadku, jeśli zwierzęta z gospodarstw (kury, gęsi, owce) biegają po wiosce? Kto powinien je złapać? Kto zajmuje się tymczasową opieką nad zwierzętami?
- Umowy z gospodarstwem rolnym. Co gmina może zrobić, by nie utrzymywać zwierząt gospodarskich?
- Co gmina może dalej zrobić ze zwierzęciem gospodarskim odebranym i przetrzymywanym w gospodarstwie rolnym, z którym gmina ma umowę?
- Czy gmina ma obowiązek wyłapania zwierząt bezdomnych, gospodarskich błąkających się po terenie gminy i umieszczenia ich w gospodarstwie rolnym?
- Inspekcja weterynaryjna prowadzi sprawę o utrzymaniu zwierząt gospodarskich w złych warunkach. i

Czy podczas prowadzenia tej sprawy inspekcja weterynaryjna może nakazać gminie, by odebrała to zwierzę i umieściła w gospodarstwie rolnym, z którym gmina ma umowę?

- Kto powinien kontrolować zwierzęta (np. świnie, kury, krowy) przebywające w budynku gospodarczym/stodole pod kątem warunków utrzymywania? Np. czy mają odpowiednie pomieszczenia, boksy, dostęp do światła, czy są wypuszczane oraz kto powinien zająć się nieprzyjemnym zapachem w związku z utrzymywaniem w/w zwierząt?
- Problem kur i kogutów. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku, dopuszczalna ilość kur, posiadanych na obrzeżach miast, to 20 sztuk. Sąsiedzi skarżą się na zbyt duże ilości ptactwa na podwórku: że kury grzebią pod ogrodzeniem, przechodzą na ich podwórka, zanieczyszczają teren, a dodatkowo piejące rano koguty mocno hałasują - czy istnieje jakieś rozwiązanie tego problemu?
- Co w przypadku, gdy musimy odebrać zwierzęta gospodarskie na podstawie decyzji od właściciela, wobec którego toczy się postępowanie karne i poszukiwany jest listem gończym? Czy jest możliwość, aby gmina przejęła zwierzęta i przekazała je chętnym osobom?
- Co robimy w przypadku znalezionego zwierzęcia gospodarskiego, które zostało zabezpieczone w wyznaczonym gospodarstwie, ale właściciel się nie zgłosił. Co ze zwierzęciem? Jaka jest procedura?
- Przekazaliśmy zwierzęta gospodarskie odebrane właścicielowi do stowarzyszenia, które nie odpowiada na nasze wezwania, co dzieje się ze zwierzętami. Co możemy zrobić w takim przypadku?
- Co w sytuacji, gdy patrol odbierze zwierzęta gospodarskie gospodarzowi w sobotę, gdy urząd gminy jest nieczynny? Jak później prowadzić postępowanie i ocenić stan zwierząt, gdy ich już nie ma?

Schroniska i przytuliska – współpraca, dobre praktyki, zezwolenia, odmowy

- Jakie są możliwości pozyskania funduszy na współpracę ze schroniskami?
- Jakie formy współpracy ze schroniskami warto realizować, jakie rozwiązania sugerować/negocjować?
- Jak radzić sobie w przypadku braku schroniska bądź braku miejsc w schronisku, jeśli jest dużo zwierząt bezdomnych?
- Co zrobić, jeśli schronisko nie chce podpisać umowy z gminą, bo jest przepełnione, jak wywiązać się wtedy z narzuconego przez ustawę wymogu konieczności posiadania takiej umowy?
- Jak powinno wyglądać postępowanie dotyczące wydania decyzji odmownej / pozwolenia na prowadzenie schroniska, co powinna zawierać taka opinia?
- Wydawanie zezwoleń na prowadzenie schronisk (związana z tym procedura)
- Czy przytulisko jest tym samym co schronisko, czy procedura dotycząca zakładania przytuliska jest taka sama jak schroniska i czy gmina może podpisać umowę z przytuliskiem zamiast ze schroniskiem?
- Jeśli nie ma schroniska, ale jest fundacja, to czy gmina może podpisać umowę z fundacją zamiast ze schroniskiem (jest bliżej, taniej, lepszy kontakt)?
- Jak zakładać schronisko, jakie dokumenty powinny być składane przez zakładającego taką działalność?
- Procedura wydawania zezwolenia na prowadzenie takiej działalności na terenie gminy
- Czy gmina może podpisać umowę bezpośrednio ze schroniskiem, czy musi najpierw z osobą/firmą wyłapującą zwierzęta?
- Wydawanie zwierząt ze schroniska w nocy, np. właścicielowi zgubił się pies, wieczorem pies trafił do schroniska i właściciel ma pretensje do gminy, że nie może zabrać psa na noc do domu, bo schronisko jest już nieczynne
- Czy gmina ma obowiązek kontrolować schronisko, z którym ma podpisaną umowę i w jakim zakresie? Czy robi to tylko powiatowy lekarz weterynarii, w odniesieniu do zdrowia zwierząt?

- Jak postępować w przypadku sygnałów od mieszkańców gminy, że w okolicy pojawił się ponownie ten sam pies, za złapanie którego gmina już zapłaciła i przekazała do schroniska – czy gmina ma ponownie płacić za jego wyłapanie i za umieszczenie w schronisku?
- Gmina nie posiada schroniska na swoim terenie, w związku z czym musi prosić o zgodę sąsiednią gminę o podpisanie umowy ze schroniskiem i dopiero po uzyskaniu zgody tej gminy może przystąpić do uchwalenia programu opieki nad zwierzętami – to zawsze przeciąga się w czasie i często jest tak, że gmina zostaje na pewien czas bez takiego programu – jak rozwiązać ten problem?
- Jak postępować, gdy po bezdomnego psa przyjeżdża ktoś ze schroniska, a w tym czasie pies gdzieś pobiegnie i jest nieuchwytny; gmina zostaje z wystawioną fakturą za przyjazd, bez względu na to, czy pies został przewieziony do schroniska czy nie?
- W marcu tego roku schronisko, z którym gmina ma podpisaną umowę, dostało zlecenie wyłapania bezdomnej suki, która błąka się po terenie gminy. Do dzisiaj pies nie został wyłapany. Schronisko nie kryje się z faktem, że czeka, aż suka się oszczeni i będą mogli zabrać nie jednego psa, a trzy. Co gmina może zrobić w takiej sytuacji?
- Co zrobić, gdy schronisko nie chce wydać psa do adopcji osobie upoważnionej, która chce go adoptować? Osoba ta nie ma możliwości podjechania po psa osobiście, w godzinach pracy schroniska. Jest to stary pies, który raczej już nie ma szans na adopcję. Osoba upoważniona może po niego podjechać z pracownikiem gminy, ale póki co schronisko nie chce wyrazić zgody na adopcję. Co zrobić w takiej sytuacji?
- Czy gmina może utworzyć kojec na okres przetrzymania psa do czasu adopcji? Czy są jakieś procedury dotyczące powstania kojca? Czy należy gdzieś to zgłosić?
- Jak postępować z fundacjami, które występują o udostępnienie informacji, dotyczącej liczby zwierząt bezdomnych, przebywających w schronisku i jak bronić się przed ciągłymi zarzutami wobec wybranego przez gminę schroniska?
- Jak często trzeba kontrolować schronisko?
- Czy co roku przed podpisaniem umowy ze schroniskiem w celu wieloletniej współpracy należy wysyłać zapytania ofertowe?
- Czy można obciążyć właściciela kosztami pobytu psa w schronisku, jeżeli gmina odebrała psa, a sąd wydał wyrok nakazujący jego zwrot właścicielowi?
- Czy każdy odłowiony pies musi być oddany do schroniska, czy może go przygarnąć jakiś mieszkaniec?
- Co w sytuacji, gdy mieszkaniec powiadamia gminę, że znalazł jakiś czas temu psa, którego przygarnął, ale jednak już nie chce się nim opiekować, ponieważ jest dla niego uciążliwy. Czy koszty związane z oddaniem psa do schroniska ponosi gmina?
- W jaki sposób gmina może wyegzekwować od właściciela psa koszty jego pobytu w schronisku, po wydanej decyzji o tymczasowym odebraniu zwierzęcia?

Pozyskiwanie funduszy i tworzenie rocznego programu opieki nad zwierzętami

- Gdzie szukać dodatkowych pieniędzy na opiekę nad zwierzętami, skąd pozyskiwać fundusze?
- Co zrobić w przypadku braku środków w budżecie, gdzie można szukać dodatkowych pieniędzy?
- Jak zdobyć większe fundusze na działanie w oparciu o program opieki nad zwierzętami?
- Wskazówki dotyczące tworzenia rocznych programów opieki nad zwierzętami
- Czy da się skrócić czas oczekiwania na opinie i decyzje różnych organów/instytucji, niezbędne do stworzenia rocznego programu opieki nad zwierzętami, jak zdążyć na czas, skoro oczekiwanie tak się wydłuża i jest niezależne od gminy?

- Jak właściwie oszacować budżet w tym programie, jak przewidzieć ilość potrzebnych środków finansowych?
- Czy kwestie odbierania zgłoszeń po godzinach, w nocy lub w weekend, można określić w corocznym programie opieki, aby móc się na niego później powołać?
- Czy cmentarze dla zwierząt reguluje Ustawa o ochronie zwierząt czy rozporządzenie?
- Jakie rejestry dotyczące zwierząt musi, a jakie powinna prowadzić gmina?
- Jeżeli w zatwierdzonym i uchwalonym programie opieki nad zwierzętami, zaplanowane środki na realizację zadań skończyły się i należy wydatkować dodatkowe fundusze, to czy wiąże się to ze zmianą programu i ponownym zaopiniowaniem i uchwaleniem programu?
- Czy zgodnie z ustawą nie należy uchwalić nowego programu do 31 marca każdego roku?
- Czy konieczne są konsultacje odnośnie programu?
- Czy jeśli koła łowieckie i powiatowy lekarz zaopiniują pozytywnie program, ale KTOZ jako organizacja zaopiniuje negatywnie i nakaże wprowadzenie kilku zmian lub wyjaśnień, to poprawiony program należy ponownie wysłać do zaopiniowania do każdej instytucji czy tylko do KTOZ?
- Czy poprzez konsultacje należy rozumieć zaopiniowanie programu przez koła łowieckie, stowarzyszenia ochrony zwierząt?
- Jak należy rozumieć trzeci sektor w pozyskiwaniu środków na program?
- Jak wygląda procedura czasowego odbioru zwierząt?
- Kto jest zobowiązany do przyjmowania i przekazywania zgłoszeń po godzinach pracy urzędu?
- Czy wydanie decyzji musi zostać poprzedzone wnioskiem straży/policji?

Prowadzący:

Barbara Borzymowska – od początku roku 2020 jest **Rzecznikiem Prezydenta Wrocławia ds. Zwierząt,** od maja 2021 przewodniczącą społecznej Rady ds. Zwierząt przy Prezydencie Wrocławia. Psycholog kliniczny i psycholog zwierząt. Od 12 lat prowadzi Centrum Przyjaznych Relacji Ludzie-Zwierzęta umocowane przy Urzędzie Miejskim we Wrocławiu, obecnie w Biurze Wrocław bez Barier. Zajmuje się głównie działaniami edukacyjnymi, starając się poprzez to kreować właściwe postawy ludzi wobec zwierząt. Inicjuje i prowadzi różne projekty społeczne związane ze zwierzętami oraz z relacjami między nimi a ludźmi. Wykładała psychologię zwierząt oraz psychologię relacji ludzie-zwierzęta na Uniwersytecie SWPS, współprowadziła tam także autorskie studia podyplomowe „Edukacja i terapia w asyście zwierząt". Opiekunka trzech psów współpracujących w obszarze edukacji i terapii.

Terminy i szkolenia

Data: 22 grudnia 2026 10:00-15:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną